

#roMânia. Viitorul scris de părinții care își abandonează copiii

Generația uitată acasă

O Românie a plecat peste hotare, iar o generație a rămas să crească acasă fără părinți, arată realitatea tristă a țării de azi, după ce migrația a devenit un fenomen de necontrolat. Nevoii să muncească, mulți părinți și-au lăsat micuții în grija bunicilor.

Conform Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, în 2017, aproape 95.000 de copii aveau părinții plecați la muncă în străinătate, adică cu 10.000 mai mulți față de anul 2010, când erau 84.084. Dintre aceștia, peste 17.400 de copii au ambii părinți plecați peste hotare și 64.701, un singur părinte plecat. Doar că la fel ca și în cazul oamenilor plecați, datele oficiale sunt dublate de realitate, arată un material din campania #roMânia, declanșată de Gândul și Mediafax.

„Datele obținute de la Inspectoratele Școlare Județene, indicând un număr de 212.352 de copii cu părinții plecați în străinătate, arată că statisticile, având ca sursă Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, surprind doar o parte din dimensiunea reală a fenomenului. Adăugând la cifrele furnizate de Inspectoratele Școlare Județene, atât copiii de vârstă antepreșcolară și preșcolară, cât și copiii neînscrși la școală (ori cei aflați în abandon școlar), estimăm că numărul total al copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate se ridică la aproximativ 250.000 la nivel național”, arată datele de la Asociația Salvați Copiii.

Organizația neguvernamentală susține că, în lipsa afecțiunii părinților, copiii rămași acasă se confruntă cu dificultăți emoționale, sociale și educaționale. Ei devin mai vulnerabili emoțional, nu mai sunt interesați de școală, se confruntă cu dificultăți în realizarea temelor și înțelegerea materiei școlare, au probleme de comunicare cu tutorii și părinții.

„Indiferent de vârstă, majoritatea copiilor ai căror părinți pleacă la muncă în străinătate resimt această situație ca pe un abandon. Riscul psihologic nu constă în «abandonul» în sine, ci în modul în care copiii reușesc să integreze această experiență traumatizantă în povestea vieții lor. În general, copiii ajung la două concluzii negative: ei nu sunt importanți ca persoane, nu sunt vrednici de a fi iubiți, iar ceilalți nu sunt de încredere și există mereu pericolul de a fi părăsiți”, spun reprezentanții Asociației Salvați Copiii.

Iar pentru a atrage atenția asupra lor, copiii abandonnați încearcă tot felul de metode: intră în conflicte, devin introvertiți, se opun oricărei idei.

Singură de când s-a născut

Unul dintre acești copii, care nu s-au putut adapta, este Ioana. Îi spunem așa din motive de protecție, deși nu este numele ei real. Ioana este o fetiță din Constanța, care acum are 14 ani, dar care a rămas singură încă de când s-a născut. Mama ei a luat drumul Spaniei, iar în certificatul de naștere, în dreptul tatălui, este trecută o linie. Ajunsă în atenția Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, fetița a trecut încă din primele luni de viață prin mai multe centre de plasament și pentru scurt timp a fost și în grija mamei naturale.

„Fetița a intrat în atenția noastră în urma unei sesizări a Spitalului Clinic Județean de

Urgență Constanța, întrucât a fost părăsită de mamă la scurt timp după naștere. Inițial, copilul a fost dus la un centru de plasament, dar a fost externată chiar de către mamă din acest centru. Mai târziu, copilul a ajuns iar la spital, internat de bunică, fiind bolnăvior și tratat necorespunzător de mamă. Ulterior externării, copilul a fost dus la un alt centru de plasament, de unde a ajuns la un asistent maternal”, povestește Giana Tobias, inspectorul DGASPC care a monitorizat fetița.

Cât a stat la asistentul maternal, Ioana a avut o evoluție foarte bună, iar mama a luat legătura cu ea sporadic, dând câte un telefon. Timpul a trecut, iar în urmă cu trei ani, mama s-a decis să mai încerce o apropiere de fetiță și a luat-o cu ea în Spania. Avea acum un loc stabil de muncă, la un centru pentru persoană vârstnică, și a considerat că poate să aibă grijă și de Ioana. Dar fetița nu s-a putut adapta.

„Mama a fost tot timpul plecată în străinătate, în Spania. Dar în 2015, a cerut reintegrarea minorei în familia naturală, ceea ce s-a și decis conform unei hotărâri a Comisiei pentru Protecția Copilului. Ulterior, copilul a părăsit țara și a plecat cu mama în Spania, unde însă nu s-a acomodat. Era obișnuită aici cu colegii de școală, cu prietenii și familia la care a crescut”, spune inspectorul DGASPC.

Mama a înțeles drama prin care trecea fetița și nu a vrut să o țină cu forța în Spania, iar copilul a revenit după câteva luni în țară. Ea a cerut să fie reîncredințată aceleiași femei în grija căreia crescuse, dar, cât timp fusese plecată, aceasta renunțase să mai lucreze ca asistent maternal, după cum își amintește Giana Tobias: „Având în vedere relațiile acestea de atașament reciproc, dezvoltate în perioada în care a fost plasată la doamna asistent maternal, s-a venit cu propunerea de a i se plasa în regim de urgență tot acesteia. Deși doamna nu mai ocupa funcția de asistent maternal. Demisionase la scurt timp după plecarea fetiței și își pierduse profesia de asistent maternal. S-a găsit însă soluția și familia dănei a devenit familie de plasament pentru acest copil. S-a avut în vedere atașamentul și respectul reciproc, iar condițiile de care beneficiază în familia fostului asistent maternal sunt corespunzătoare din toate punctele de vedere pentru o creștere și o dezvoltare adecvată”.

În prezent fetița a terminat clasa a opta, cu rezultate bune la învățătură și a intrat la liceu, iar în ultimii ani, mama a încercat să păstreze legătura cu ea, fiind acceptată și de fetiță.

Afectați iremediabil

„Avem foarte mulți copii care rămân în grija bunicilor, rudelor de gradul trei sau patru ori a asistenților maternali. (...) Traumele emoționale se manifestă diferit de la un copil la altul, în funcție de vârstă, de personalitatea fiecăruia și pot fi, în unele cazuri, majore. Bani și bunurile nu pot compensa lipsa afecțiunii parentale. (...) La început, majoritatea copiilor suferă îngrozitor, adevărat că depinde și de vârstă: unii plâng, nu le intra nimeni în voie, unii chiar se îmbolnăvesc. Iar cel mai des apar tulburările la școală. Lipsa afecțiunii părinților se resimte și produce efecte, cel mai pregnant fiind abandonul școlar. Depinde foarte mult și de mediul în care trăiește și este crescut copilul, dar și de personalitatea lui”, apreciază psihologul Mihaela Dragomir.

PARINTE DISPARUT

Mama. Jumezări, păr rozcat, plecată în Italia în 2009

Pentru a evita apariția problemelor comportamentale ori pentru a le elimina, copiii ar trebui să vadă periodic un psiholog, iar cei în grija căroră se află să mențină legătura cu unitatea de învățământ pe care o frecventează, pentru că acolo este mediul în care acesta se manifestă.

„Aceste aspecte psihologice, coroborate cu un mediu lipsit de consecvență și disponibilitate, acasă și la școală, pot conduce către tulburări de sănătate mintală majore: anxietate, depresie, tulburare de conduită. (...) În rândul populației de copii ai migranților, incidența problemelor de sănătate mintală este de 2,6 ori mai mare decât în rândul populației generale de copii”, a declarat psihologul Marius Rusu, din cadrul Centrului de Educație Emoțională și Comportamentală pentru Copii al Asociației Salvați Copiii România.

Psihologii precizează că, în mare parte, bunicii sau tutorii copiilor se limitează la a le oferi mâncare și un acoperiș, pe când aceștia au nevoie de atenție, iubire și înțelegere.

„Sunt cazuri în care copiii se atașează sănătos de bunicii sau tutorele lor, găsesc în ei o bază de siguranță și văd acea persoană ca pe un părinte. Atașamentul față de bunici este bun, însă nu se compară cu atașamentul față de părinți, pentru că bunicii au o anumită vârstă și au o altă viziune. (...) Se mai întâmplă ca, uneori, să le ofere doar mâncare, ajutor material și un acoperiș deasupra capului, nu atenție și grijă”, susține psihologul Keren Rosner. Iar acești copii sunt vulnerabili, ajungând de multe ori victime sigure ale abuzurilor de alcool și droguri.

„Fetele pot deveni mame foarte timpuriu tocmai pentru că au o foame afectivă pe care nu știu cum să și-o stingă. În orice persoană care-i dă sentimentul că este iubită și protejată devine foarte ușor credulă, se bazează pe acea persoană și dezvoltă imediat un atașament nesănătos. O astfel de adolescentă este foarte ușor de manipulat”, a mai adăugat Keren Rosner.

De cealaltă parte, sociologul Gelu Duminiță susține că supravegherea părinților nu înseamnă neapărat o protecție sigură, însă plecarea acestora de lângă copii reprezintă un risc mai mare.

„Sunt copii care au ambii părinți acasă și care sunt consumatori de substanțe halucinogene sau de alcool. Nu este o condiție obligatorie ca unul dintre părinți sau ambii să fie plecați. Cu toate acestea, există un risc mai mare. (...) Consecința principală a creșterii fără părinți aproape este trauma emoțională a copilului care duce către efecte adverse de genul celor despre care am discutat (n.r. - alcool, droguri). Ele pot conduce și către alte efecte cum ar fi introvertism, adică adolescentul devine mult mai închis în el. Chestiuni emoționale care la un moment dat se transformă în comportamente și atitudini”, explică sociologul Gelu Duminiță.

AI ANUNȚAT LA PRIMĂRIE ÎN GRIJA CUI ÎȚI LAȘI COPILUL?

Dacă pleci la muncă în străinătate, iar copilul tău rămâne în grija unei alte persoane decât a unui părinte, ai obligații legale de a anunța acest lucru la primăria din localitatea de domiciliu! Doar astfel copilul tău este în siguranță și poate beneficia de toate drepturile sale!

Pentru informații și consiliere, te poți adresa specialiștilor de la Salvați Copiii.

Sună la 0800.070.040

Intră pe www.copiiinguriacasa.ro

THE VELLUX FOUNDATIONS
ROMÂNIA - ÎN PARTNERIAT CU

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PROTECȚIEI COPILULUI

Salvați Copiii
Save the Children Romania

„17 centre locale, compuse din echipe interdisciplinare formate din asistenți sociali, psihologi și cadre didactice oferă servicii de suport psiho-social, educațional și activități de socializare copiilor, iar persoanele în grija căroră au rămas beneficiază de consiliere psihologică și juridică. De la înființarea acestuia, peste 6.500 de copii și 4.500 de adulți au beneficiat de serviciile Salvați Copiii”, a declarat coordonatorul programului destinat copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate al Organizației Salvați Copiii România, Anca Stamin.

De asemenea, Salvați Copiii a creat un serviciu de consiliere și informare, unic la nivel național, prin care ajută copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate sau persoanele în grija căroră au rămas aceștia.

Doritorii pot suna gratuit la numărul de telefon 0800.070.040 sau pot accesa platforma online www.copiiinguriacasa.ro pentru a discuta cu un psiholog sau cu un consilier judiciar. ■